

UCHWAŁA ZAWIERAJACA OPINIĘ I OCENĘ
DOROBKU NAUKOWEGO, DYDAKTYCZNEGO I ORGANIZACYJNEGO
DR N. MED. MARCINA CWYNARA
Z KATEDRY CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH I GERONTOLOGII COLLEGIUM
MEDICUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

Ocena dokonana przez Komisję Habilitacyjną (powołaną przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów) w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dra Marcina Cwynara na posiedzeniu dnia 22 marca 2017 roku. Posiedzenie odbyło się przy zastosowaniu metod technicznych umożliwiających prowadzenie wideokonferencji.

Komisja Habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: Prof. dr hab. n. med. Andrzej Więcek

Sekretarz: Dr hab. n. med. Stanisław Bartuś

Recenzenci: Prof. dr hab. n. med. Andrzej Książek

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Rynkiewicz

Prof. dr hab. n. med. Danuta Czarnecka (nieobecna w trakcie posiedzenia, nieobecność usprawiedliwiona)

Członkowie Komisji: Prof. dr hab. n. med. Andrzej Ciechanowicz

Prof. dr hab. n. med. Tadeusz Przewłocki

Po zapoznaniu się z materiałami dotyczącymi działalności naukowej, dydaktycznej oraz zawodowej dr n. med. Marcina Cwynara oraz opiniami Recenzentów:

- Prof. dr hab. n. med. Andrzeja Książka z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
- Prof. dr hab. Andrzeja Rynkiewicza z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
- Prof. dr hab. n. med. Danuty Czarneckiej z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego

Komisja Habilitacyjna ustaliła co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Dr n. med. Marcin Cwynar ukończył Wydział Lekarski Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w roku 1999. W 2001 roku rozpoczął pracę w Katedrze Chorób Wewnętrznych i Gerontologii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego początkowo jako student studiów doktoranckich, a następnie asystent i adiunkt. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskał na Wydziale Lekarskim macierzystej Uczelni w roku 2006, na podstawie rozprawy pt.: „Wybrane polimorfizmy genów angiotensynogenu, enzymu konwertującego angiotensynę I oraz receptora typu 1 dla angiotensyny II, a właściwości elastyczne dużych naczyń tętniczych”.

Dr Marcin Cwynar uzyskał specjalizację w zakresie chorób wewnętrznych w 2007 roku, a w zakresie geriatрії w 2011 roku.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Dorobek naukowy dr n. med. Marcina Cwynara (po wyłączeniu czterech publikacji będących podstawą rozprawy habilitacyjnej) obejmuje: 31 publikacji, z których 21 stanowi oryginalne pełnotekstowe prace opublikowane w czasopismach posiadających łączny impact factor IF = 61,286. 10 prac opublikowano w czasopismach bez IF. Dr Marcin Cwynar jest też autorem czterech rozdziałów w monografiach.

Łączna liczba cytowań wg ISI Web of Science wynosi 228,

indeks Hirscha wynosi 9.

Główne zainteresowania badawcze dra Cwynara skupiają się na następujących tematach:

- uwarunkowania genetyczne i środowiskowe pierwotnego nadciśnienia tętniczego, procesów przebudowy układu sercowo-naczyniowego oraz ich roli w warunkowaniu poziomu ryzyka sercowo-naczyniowego. Są to głównie badania dotyczące adducyny i jej związku z wysokością ciśnienia tętniczego oraz usztywnienia tętnic u chorych z nadciśnieniem w powiązaniu z wybranymi polimorfizmami genów w ramach projektu EPOGH (European Project on Genes in Hypertension).
- analiza zależności pomiędzy wysokością ciśnienia tętniczego i sztywnością ściany tętnic a ryzykiem sercowo-naczyniowym.
- uwarunkowania rodzinne i środowiskowe nadciśnienia tętniczego, sztywności tętnic oraz zespołu metabolicznego, badana m.in. z zastosowaniem skórnej laserowej przepływometrii dopplerowskiej oraz uwarunkowania i czynniki ryzyka wynikające ze zmian wywołanych nadciśnieniem tętniczym i cukrzycą w obrębie mikrokrążenia skórniego
- aspekty geriatryczne w populacji ogólnej oraz grupie osób w młodości zesłanych na Syberię, które realizował w ramach wielośrodkowego programu Increasing the PaRticipation of the ELDerly In Clinical Trials (PREDICT) oraz Post-Traumatic Stress Disorder (PTSD).

Wszyscy recenzenci zgodnie stwierdzili, że dotychczasowy dorobek naukowy Habilitanta jest istotny, wartościowy i opublikowany w indeksowanych czasopismach polskich i zagranicznych.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Dr Marcin Cwynar wskazał jako swoje osiągnięcie wynikające z art. 16 ust. 2 z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.) cykl czterech prac o wspólnym tytule: „**Wpływ nerkowej gospodarki sodowej oraz wybranych polimorfizmów genów układu renina-angiotensyna-aldosteron na ciśnienie krwi i przebudowę układu sercowo- naczyniowego**”.

W czterech pracach włączonych do rozprawy habilitacyjnej dr Cwynar jest pierwszym autorem co świadczy o jego dużym udziale w powstaniu tych publikacji.

1. Cwynar M, Stompór T, Bartoń H, Grodzicki T. Endogenous lithium clearance: a diagnostic method of assessing sodium sensitivity in hypertension. Methodological and clinical implications. *Kardiol Pol.* 2014;72(1):1-7.

2. : Cwynar M, Gąsowski J, Stompór T, Bartoń H, Wizner B, Dubiel M, Głuszewska A, Królczyk J, Franczuk P, Grodzicki T. Blood pressure and arterial stiffness in patients with high sodium intake in relation to sodium handling and left ventricular diastolic dysfunction status. *J Hum Hypertens.* 2015 Oct;29(10):583-91.

3. Cwynar M, Gasowski J, Gryglewska B, Głuszewska A, Bartoń H, Słowik A, Grodzicki T. The relation between ACE D/I and CYP11B2 C-344T polymorphisms and parameters of arterial stiffness in the context of renal sodium handling. *Blood Press.* 2015;24(5):306-16.

4: Cwynar M, Gąsowski J, Głuszewska A, Królczyk J, Bartoń H, Słowik A, Grodzicki

T. Blood pressure, arterial stiffness and endogenous lithium clearance in relation to AGTR1 A1166C and AGTR2 G1675A gene polymorphisms. *J Renin Angiotensin Aldosterone Syst.* 2016 Jun 23;17(2):1470320316655669

Łączny współczynnik oddziaływania (tzw. impact factor - IF) wynosi 7,732 a suma pkt. MNiSW 75.

Recenzji dokonali:

- *Prof. dr hab. n. med. Andrzej Książek*
- *Prof. dr hab. Andrzeja Rynkiewicz*
- *Dr hab. n. med. Danuta Czarnecka*

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Książek, podkreślił iż w pracy: “Endogenous lithium clearance: a diagnostic methods of assessing sodium sensitivity in hypertension.

Methodological and clinical implications” (Kardio. Pol. 2014,72,1) dr Cwynar zajmował się udoskonaleniem metod badania gospodarki sodowej zakładając pewne podobieństwo w transporcie sodu i litu przez cewki proksymalne .

W drugiej pracy “Blood pressure and arterial stiffness in patients with high sodium intake in relation to sodium handling and left ventricular diastolic dysfunction status” (J Hum Hypertens. 2015,29,583) Habilitant badał zależność między ciśnieniem tętniczym, sztywnością naczyń a gospodarką sodową. Wyniki tych badań zostały opublikowane w renomowanym czasopiśmie medycznym.

W pozostałych dwóch publikacjach; The relation between ACE D/I and CYP11B2 C-344T polymorphisms and parameters of arterial stiffness in the context of renal sodium handling (Blood Press. 2016,24,306) i Blood pressure, arterial stiffness and endogenous lithium clearance in relation to AGRT1 A1166C and AGTR2 G1675A gene polymorphisms (J Renin Angiotensin Aldosterone Syst. 2016,17,1) stosując technikę badania klirensu litu jako wykładnika gospodarki sodowej dr Cwynar starał się skorelować te wyniki z polimorfizmem genów odpowiedzialnych bezpośrednio za aktywność układu renina angiotensyna, a pośrednio za występowanie nadciśnienia tętniczego i zmian naczyniowych.

Prof. Książek podkreśla, iż dr med. Michał Cwynar jest doświadczonym internistą i specjalistą w zakresie chorób wewnętrznych i geriatrici. Znaczny dorobek naukowy opublikowany w czasopismach międzynarodowych i krajowych świadczy o istotnym wkładzie dr Marcina Cwynara w rozwój współczesnej wiedzy medycznej. Cykl prac rozprawy habilitacyjnej zawiera nowatorskie stwierdzenia przyczyniające się do lepszego poznania mechanizmów regulacji gospodarki sodowej oraz jej połączenie z polimorfizmem genów układu renina - angiotensyna -aldosteron.

Prof. dr hab. Andrzej Rynkiewicz stwierdza, iż przedstawiony cykl trzech prac oryginalnych obejmuje grupę 131 chorych na nadciśnienie tętnicze, w tym kobiet (n=65) i mężczyzn (n=66) w wieku $61,9 \pm 7,5$ lat. Ponadto cykl uzupełnia praca pogładowa, niezwykle wnikliwie i dogłębnie przedstawiająca trudności i ograniczenia a jednocześnie zalety i możliwości techniki klirensu endogenego litu w ocenie sodowrażliwości ciśnienia tętniczego. Jest to niezwykle cenna publikacja zbierająca wielorakie aspekty związane z udziałem nerek w regulacji gospodarki sodowej oparte na wynikach badań eksperymentalnych i klinicznych. Szczególnie

ważne było przedstawienie możliwości analizy resorpcji zwrotnej sodu w proksymalnych i dystalnych odcinkach cewek nerkowych z uwzględnieniem wysokości ciśnienia tętniczego oraz powikłań sercowo-naczyniowych, w tym zmian strukturalnych i czynnościowych serca i naczyń, możliwych do oceny w badaniach nieinwazyjnych, stosowanych w praktyce klinicznej.

Prof. Rynkiewicz podkreślił, iż na podstawie przeprowadzonych badań przez Habilitanta stwierdzić można, że:

- metoda badania udziału nerek w regulacji gospodarki sodowej z wykorzystaniem klirensu endogenego litu pozwala na bardziej precyzyjną ocenę związku między spożyciem sodu i wzrostem ciśnienia tętniczego.

- powikłanie naczyniowe w postaci wzrostu sztywności tętnic, wieloletniego nadciśnienia tętniczego wśród chorych nadmiernie obciążonych solą nawet w przypadku jego leczenia, zależy może w istotnym stopniu od wielkości resorpcji zwrotnej sodu w cewce proksymalnej i dystalnej.

- rozwój powikłań sercowo-naczyniowych, w tym sztywności tętnic w przebiegu nadciśnienia tętniczego w powiązaniu z gospodarką sodową może ulegać modyfikacji w zależności od form polimorficznych kluczowych genów układu renina-angiotensyna- aldosteron.

Prof. dr hab. med. Danuta Czarnecka obszernie opisuje dokonania Habilitanta, także wnioski z prac będących przedmiotem osiągnięcia naukowego. Podkreśla, iż dr Cwynar jest pierwszym autorem wszystkich prac. Swoją wkład w powstanie publikacji dr Cwynar w dwóch pracach określił na 75%, w dwóch kolejnych odpowiednio na 70 % i 60%. Prof. Czarnecka zwraca uwagę, że poziom spożywanego sodu i nerkowe mechanizmy jego wydalania jako przyczyna wzrostu ciśnienia tętniczego krwi stanowią wyzwanie diagnostyczne i terapeutyczne współczesnej hipertensjologii. Celem prezentowanego cyklu prac było poszukiwanie związku obciążenia sodem i wybranych polimorfizmów genetycznych układu renina – angiotensyna - aldosteron na obwodowe i centralne ciśnienie tętnicze oraz parametry przebudowy układu sercowo - naczyniowego w tym usztywnienie ścian dużych tętnic, przerost i dysfunkcję rozkurczową lewej komory.

Pani Prof. Danuta Czarnecka podkreśla, iż prezentowany cykl **prac jest nowatorską próbą poszukiwania nowych czynników w etiopatogenezie występowania powikłań**

narządowych w nadciśnieniu tętniczym, wykorzystującego nowoczesne możliwości badawcze dostępne dzięki rozwojowi nowych technik diagnostycznych. Sodobna świadomość nadciśnienia jest czynnikiem ryzyka chorobowości i śmiertelności sercowo – naczyniowej niezależnie od wartości ciśnienia tętniczego, a mechanizmy odpowiedzialne za rozwój sodowrażliwego nadciśnienia nie są do końca poznane co wiąże się z opóźnieniem wdrażania leczenia przyczynowego.

Na szczególne podkreślenie zasługuje zastosowanie przez Habilitanta techniki klirensu endogenego litu w ocenie sodowrażliwości ciśnienia tętniczego będącej alternatywą dla tradycyjnych metod diagnostycznych. Ocenione zależności między polimorfizmami wybranych genów układu renina – angiotensyna – aldosteron a gospodarką sodową oraz ich wpływ na zmiany narządowe w nadciśnieniu tętniczym stanowią potencjalny cel do przyszłych badań w zakresie poszukiwania możliwości diagnostycznych i terapeutycznych celem zapobiegania wystąpienia nadciśnienia tętniczego i jego powikłań.

OCENA DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ I ORGANIZACYJNEJ

Jak podkreśla **Prof. Andrzej Książek**, dr Marcin Cwynar jest wykształconym specjalistą w zakresie chorób wewnętrznych i geriatrici. Specjalizację z chorób wewnętrznych uzyskał w 2007 roku a specjalizację z geriatrici w 2011. Prowadził zajęcia ze studentami w Katedrze Chorób Wewnętrznych i Gerontologii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jest autorem licznych rozdziałów w monografiach i podręcznikach co z pewnością usprawnia proces dydaktyczny.

Jak uzupełnia **Prof. Andrzej Rynkiewicz**, Dr Marcin Cwynar prowadzi liczne wykłady szkoleniowe z zakresu nadciśnienia tętniczego, kardiologii i gerontologii podczas kursów do specjalizacji oraz w ramach konferencji naukowo-szkoleniowych w regionie Małopolski i na terenie całego kraju. Aktualnie jest opiekunem specjalizacji 1 lekarza w zakresie chorób wewnętrznych i 2 z zakresu geriatrici, 2 lekarzy uzyskało już specjalizację z geriatrici pod jego kierunkiem. Dr Cwynar był wykonawcą licznych krajowych i międzynarodowych projektów badawczych oraz kierownikiem czterech projektów statutowych i KBN. Aktualnie realizuje jako kierownik projekt pt: „Związek otyłości z sodowrażliwością ciśnienia tętniczego”.

Habilitant prowadzi zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku lekarskiego i dietetyki UJCM oraz dla studentów Uniwersytetu Rolniczego. Dr Cwynar był członkiem komitetów organizacyjnych wielu konferencji naukowych min. Zjazdów Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego; jest przedstawicielem młodszych pracowników nauki w Radzie Wydziału Lekarskiego CMUJ a także członkiem Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego, Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego, Polskiego Towarzystwa Hemoreologii i Mikrokrążenia oraz Europejskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego.

Pani Prof. Danuta Czarnecka dodaje w swojej recenzji, iż dr Marcin Cwynar był nagrodzony za swoją działalność naukową przez Wydział Medyczny PAN. Prof. Czarnecka pisze, iż dydaktyczna działalność doktora Marcina Cwynara obejmuje szereg aktywności na poziomie szkolenia przeddyplomowego, jak i podyplomowego, prowadzi zajęcia kliniczne i seminaria w zakresie propedeutyki chorób wewnętrznych, chorób wewnętrznych, geriatrici, dietetyki dla studentów Wydziału Lekarskiego UJCM, Kierunku Dietetyka UJCM oraz Wydziału Technologii Żywności Uniwersytetu Rolniczego. Ponadto w 2015 roku był opiekunem pracy magisterskiej studentki Wydziału Lekarskiego, Kierunek Dietetyka.

Jak dodaje ponadto, Habilitant uczestniczył w pracach międzynarodowej grupy ekspertów PREDICT (Increasing the PaRticipation of the ElDerly In Clinical Trials) Study w roku 2012 celem opracowania Karty Praw Pacjenta dotyczącej udziału starszych osób w badaniach klinicznych.

W czasie posiedzenia, na prośbę Przewodniczącego Prof. dr hab. Andrzeja Więcka, Komisja wysłuchała informacji na temat dorobku naukowego Habilitanta, jego osiągnięć organizacyjnych i dydaktycznych oraz opinii Recenzentów (Prof. dr hab. n. med. Andrzej Książek i Prof. dr hab. Andrzej Rynkiewicz odczytali wybrane fragmenty swoich recenzji, obszernie fragmenty recenzji dr hab. n. med. Danuty Czarneckiej odczytał Sekretarz Komisji). We wnioskach końcowych wszyscy Recenzenci byli zgodni co do dotychczasowych osiągnięć habilitanta i podkreślili spełnienie wszystkich warunków realizacji postępowania habilitacyjnego, określonych w ustawie o stopniach i tytułach naukowych, jakim jest pozytywna ocena jego dotychczasowego dorobku naukowego i przedłożonego do recenzji cyklu publikacji. Jednocześnie Recenzenci zawnieśli do Komisji o dopuszczenie dra Marcina Cwynara do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

W ślad za Recenzentami, wszyscy Członkowie Komisji Habilitacyjnej kolejno potwierdzili powyższe pozytywne opinie Recenzentów. W dyskusji podkreślono znaczący dorobek naukowy habilitanta oraz nowatorskie metody badawcze zastosowane w pracach przedstawionych jako osiągnięcie naukowe.

Następnie Przewodniczący Komisji Prof. dr hab. Andrzej Więcek zarządził głosowanie nad Uchwałą z wnioskiem do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie nadania dr. n. med. Marcinowi Cwynarowi stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych.

Głosowało – 6 osób

Głosów oddanych za przyjęciem Uchwały – 6

Głosów oddanych przeciw przyjęciu Uchwały – 0

Uchwałę przyjęto jednogłośnie.

Jednocześnie Członkowie Komisji jednogłośnie upoważnili jej Przewodniczącego i jej Sekretarza do podpisania Uchwały i opinii zbiorczej w imieniu wszystkich Członków Komisji i Recenzentów.

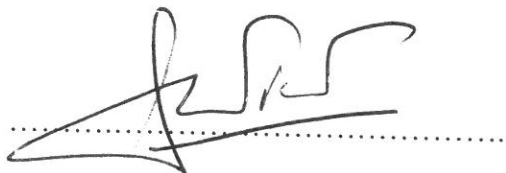
UCHWAŁA

W oparciu o przedstawione opinie, członkowie Komisji Habilitacyjnej przedstawiają Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego Uchwałę zawierającą pozytywną opinię w sprawie nadania dr. n. med. Marcinowi Cwynarowi stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych.

Z upoważnienia Członków Komisji pod uchwałą podpis składają:

Przewodniczący Komisji

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Więcek

Kraków, 22.03.2017 r